

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt vi bør ændre relevante skattelove, så der ikke foretages skønsmæssig ansættelse, hvor borgerne får bevisbyrden overfor myndighederne ved klage

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

Indledningsvist vil jeg på vegne af Naalakkersuisut takke medlem af Inatsisartut Pele Broberg for forespørgselsdebatten.

Grundlæggende er vores velfærdssamfund bygget op omkring en gensidig forpligtelse til at vi alle bidrager til samfundet. Opretholdelsen af samfundets kernefunktioner forudsætter, at vi alle betaler skatter og afgifter. Ligeledes forudsætter et velfungerende velfærdssamfund, at ingen snyder sig uden om at bidrage til fællesskabet, f.eks. ved sort arbejde.

I forespørgselsdebatten sættes der spørgsmålstejn ved et helt centralt redskab i vores skattesystem og rejses debat herom. Men debatten sætter også fokus på de store udfordringer, der er med mangelfulde selvangivelser.

Vi har alle hvert år pligt til at indgive en selvangivelse og oplyse om vores indkomstforhold. Det følger af § 16 og § 17 i lov om forvaltning af skatter.

Erhvervsdrivende skal sammen med selvangivelsen enten indsende et driftsregnskab. Manglende selvangivelser medfører, at der kommer bøder eller store restskatter. Alternativt kan udfylde en simplere skemamæssig resultatopgørelse, hvis omsætningen er på mindre end 1 mio. kr. om året. Erhvervsdrivende og virksomheder har pligt til at opbevare alle regnskabsbilag i 5 år.

Disse oplysninger udgør grundlaget for, at skatten kan opgøres og de fradragsberettigede udgifter kan fratrækkes.

Hvis alle levede op til reglerne, ville behovet for skønsmæssige ansættelser ikke være til stede. Det sker desværre alt for ofte at borgere og virksomheder ikke selvangiver fyldestgørende. Hvert år udsendes der omkring 1.000 skønsmæssige ansættelser og omtrent 20 procent af alle erhvervsdrivende må skønsmæssigt ansættes.

Det kan være alt fra selskaber, som ikke selvangiver, til borgere, der ikke oplyser om lejeindtægter fra udlejning af en bolig, eller om indtægter fra salg af eksempelvis kager på Facebook.

Det er blandt andet i sådanne tilfælde, at Skattestyrelsen må foretage et skøn, som kan danne grundlag for slutopgørelsen, og for at der kan opkræves en skat.

En ophævelse af adgangen til skønsmæssige ansættelser vil have store negative konsekvenser for skattesystemet. Enten vil landskassen og kommunekasserne miste mange skatteindtægter, når borgere og virksomheder ikke opfylder kravene om at indsende selvangivelse og opbevare dokumentation. Eller alternativt skal der ansættes mange flere medarbejdere til at undersøge og fremskaffe dokumentation om borgere og virksomheders indkomstforhold.

Fjernes adgangen til at foretage skønsmæssige ansættelser kan resultat blive en ulige behandling af skatteyderne, hvor de lovlige både skal bruge tid og ressourcer på at selvangive og betale skatter, mens andre kan se stort på loven.

Selvom vi alle har gavn af de offentlige ydelser som finansieres af skatterne, vil der i realiteten være færre til at betale regningen. I praksis ville regningen i langt højere grad lande hos lønmodtageren og den erhvervsdrivende fisker, hvor der indeholdes kildeskatter.

Udover at undgå skat medfører omgåelse af skattereglerne også, at nogle modtager mere i boligsikring, eller får lavere daginstitutionstakster, end de, som selvangiver deres indkomster.

Når borgerne oplever at blive forskelsbehandlet, skader det også legitimiteten af hele skattesystemet. Hvorfor betale skat, når der er så mange som ikke gør det? Det kan medføre en negativ spiral, hvor flere og flere vil undlade at følge reglerne.

Dette mener Naalakkersuisut ikke at vi kan være tjent med som samfund. Det er simpelthen ikke rimeligt overfor den store hovedpart af landets borgere og selskaber, der i dag selvangiver og betaler deres skatter.

En anden mulighed man kunne overveje var markante skærpelser af bødesanktionerne for at fremtvinge selvangivelser. Det kunne eksempelvis bestå i høje dagbøder og anstaltsanbringelser ved manglende fyldestgørende selvangivelse. Men dermed ville vi kriminalisere langt flere personer og virksomheder end i dag, samt påføre politi og domstole langt større sagsbyrder.

Forespørgselsdebatstiller mener dernæst at der er tale om en urimelig skævvridning, at der er forskel på den bevisbyrde, som ligger hos Skattestyrelsen ved skøn, kontra den dokumentationsbyrde, som vi som skatteydere er pålagt.

Hertil bemærkes, at det kun er borgeren eller virksomheden, der kender og kan dokumentere sine egne indkomstforhold. De kan først og fremmest undgå en skønsmæssig ansættelse ved at indsende deres selvangivelser og opbevare deres dokumentation.

Ved skøn forsøger Skattestyrelsen efter bedste evne at ramme så præcist som muligt ud fra de oplysninger, som kan fremskaffes. Skattestyrelsens opgave er at sikre, at vi hver især betaler den skat, som vi har pligt til. Hverken mere eller mindre.

Skøn sker efter klare regler, herunder om partshøring. Der er desuden gratis adgang til klage over skøn til Skatterådet, hvor der sidder repræsentanter udpeget af erhvervslivet, fagbevægelsen og kommunerne.

De, som får en skønsmæssig ansættelse, har derfor alle de muligheder, som der rent praktisk og med rimelighed kan indføres, for at få rettet en skønsmæssige ansættelse, der er for høj eller for lav.

Naalakkersuisut er enige i, at der er for mange borgere, der skønsmæssigt ansættes hver år. Naalakkersuisut mener, at der er behov for en indsats på flere områder: Der er især behov for mere oplysning overfor de erhvervsdrivende. Der er behov for flere bogholdere, som kan hjælpe borgere med at lave regnskaber. Men der er også behov for en generel holdningsændring hos nogle skatteydere.

Hvis flere sørgede for at selvangive korrekt, ville det frigøre ressourcer hos Skattestyrelsen. Ressourcer der kunne bruges til bedre vejledning og til at sætte ind over for de tilfælde, hvor der er tale om egentlig skatteomgåelse. En sådan udvikling vil være til gavn for alle.

Med disse ord ønskes en god debat.